

بازگردانی اراضی آذربایجان بلوف یا واقعیت؟

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان : اخبار مربوط به مساله بازگردانی بخش های اطراف قره باغ از سوی ارمنستان به آذربایجان مجددا توجه رسانه ها و مطبوعات را بسوی خود جلب کرده و مطرح شدن طرح هایی در رابطه با آوارگان و جنگزدگان نیز حکایت از ندیک شدن، تحقق، این، روند داد.

از سوی دیگر، مساله قره باغ در مذاکرات انجام شده بین ترکیه و ارمنستان بطور مداوم مطرح شده است. ترکیه تاکید می کند که منافع آذربایجان را در این مذاکرات مورد توجه قرار خواهد داد. رییس جمهور، نخست وزیر و وزیر خارجه ترکیه به کرات اعلام کرده اند که گشایش مرزهای ترکیه با ارمنستان تنها مساله ای نیست که در این مذاکرات حل و فصل خواهد شد.

ققابیل حسینی معاون حزب مساوات و کارشناس مسایل سیاسی در مصاحبه با روزنامه « ینی مساوات» در ارتباط با تحقق یا عدم تحقق بازگردانی بخش های اطراف قره باغ به آذربایجان، گفته است:

اخبار در رابطه با مذاکرات برای بازگردانی بخش کلبر نیز به مطبوعات درز کرده است. در حال حاضر هم آذربایجان و هم ارمنستان تحت فشار قرار دارند. روسیه نیز هر چند تمایل کاملی نسبت به این مساله ندارد، ولی با آن موافقت می کند. آمریکا و فرانسه (روسای دیگر گروه مینسک) نیز امتیازات اصلی را به روسیه داده اند و تحت این شرایط، موضع روسیه تعیین کننده خواهد بود و مساله بازگردانی 5 بخش در اطراف قره باغ نیز امکان پذیر است.

الخان مهدی اف یکی دیگر از کارشناسان سیاسی نیز علیرغم امکان پذیر دانستن بازگردانی 5 بخش اطراف قره باغ به آذربایجان، از زوایه دیگری به این مساله نگاه می کند:

ترکیه تلاش زیادی در این زمینه بذل می کند و این نیز ناشی از تمایل این کشور به بازگشایی مرزهای خود با ارمنستان و برقراری مناسبات دیپلماتیک با آن کشور است. مذاکراتی در خصوص بازگردانی 5 بخش اشغالی در اطراف قره باغ جریان دارد. طرف ارمنی تحت شرایط کنونی مایل به خروج از اراضی تحت اشغال خود نیست و خواستار موافقت آذربایجان با برگزاری رفراندوم در قره باغ است. ارمنستان با توجه به اینکه آذربایجان 10 سال پیش صرفا در مورد خودمختاری مذاکره می کرد و اکنون به اعطای حق تعیین سرنوشت و بالاترین سطح خودمختاری به قره باغ علاقمندی نشان می دهد، مایل به طولانی کردن مساله است و روند جاری به گونه ای که آنها می خواهند پیش می رود. چنانچه به مذاکرات باصطلاح صلحی که از سال 1994 میلادی آغاز شده است، نظر بیافکنیم، ملاحظه خواهیم کرد که خواسته های آنها (ارامنه) گام به گام برآورده شده است. ارمنستان اکنون نیز حاضر به بازگردانی بخش های مجاور قره باغ به آذربایجان است، ولی مشروط به اینکه قره باغ به ارمنستان ملحق شود.

به عقیده این کارشناس سیاسی، بازگردانی 5 بخش اشغالی پیروزی نیست، ولی حکومت آذربایجان بازگردانی يك روستا را نیز به عنوان پیروزی تبلیغ خواهد کرد: « بازگردانی 5 بخش اشغالی در واقع برای متعهد کردن آذربایجان به حل صرفا مسالمت آمیز مساله خواهد بود.»

مناقشه ارضی قره باغ بین ارمنستان و آذربایجان در سال 1988 آغاز شد. در آن زمان منطقه کوهستانی قره باغ که بیشتر ساکنین آن را ارامنه تشکیل می دادند، اعلام کرد که از ترکیب آذربایجان خارج می شود. روز 10 دسامبر سال 1991 در قره باغ رفراندومی برگزار شد که طی آن بیشتر مردم خواستار کسب استقلال کامل از آذربایجان شدند.

بدنبال آن، اقدامات گسترده نظامی آغاز شدند که در نتیجه آذربایجان کنترل بر منطقه قره باغ و هفت منطقه پیرامون آن را از دست داد. از روز 12 ماه مه 1994 پس از امضای قرارداد صلح در بیشکک اقدامات نظامی در منطقه مناقشه که در نتیجه آن حدود 15 هزار نفر کشته و حدود 1 میلیون نفر مجبور به ترک خانه های خود شده بودند، متوقف شد.

از سال 1992 تا به امروز مذاکراتی برای حل مسالمت آمیز مناقشه در چارچوب گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا انجام می شوند. ریاست این گروه را روسیه، آمریکا و فرانسه بر عهده دارند.

پایان پیام.